

УДК 612 : 378 (477.53)

ПРАКТИЧНО ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЧНІЙ АКАДЕМІЇ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

І.В. Міщенко, В.П. Міщенко, Т.М. Запорожець, Л.Е. Весніна, В.М. Соколенко,
З.К. Моргун, Г.П. Павленко, М.Ю. Жукова, О.В. Коковська, О.В. Ткаченко,
Н.М. Федотенкова

Вищий державний навчальний заклад "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава

PRACTICALLY ORIENTED TEACHING PHYSIOLOGY IN UKRAINIAN MEDICAL DENTAL ACADEMY: EXPERIENCE AND PROSPECTS

I.V. Mishchenko, V.P. Mishchenko, T.M. Zaporozhets, L.E. Vesnina, V.M. Sokolenko,
Z.K. Morhun, H.P. Pavlenko, M.Yu. Zhukova, O.V. Kokovska, O.V. Tkachenko,
N.M. Fedotenkova

Higher State Educational Institution "Ukrainian Medical Dental Academy", Poltava

У статті наведено досвід, проблеми та перспективи практично орієнтованого викладання фізіології в Українській медичній стоматологічній академії (УМСА) в м. Полтаві на різних факультетах.

Experience, problems and prospects of practically oriented teaching physiology in Ukrainian Medical Dental Academy (UMDA) in Poltava at different departments is given in the article.

Вступ. Мета вивчення фізіології визначається кінцевими цілями, що встановлені на основі освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки лікаря за відповідним фахом. Серед кінцевих цілей вивчення фізіології згідно з ОПП є такі, як:

- вміння робити висновок про стан фізіологічних функцій організму, його систем та органів;
- аналізувати вікові особливості функцій організму та їх регуляцію;
- аналізувати регульовані параметри й робити висновки про механізми нервової та гуморальної регуляції функцій організму та його систем;
- аналізувати стан здоров'я людини за різних умов на підставі фізіологічних критеріїв.

Ці конкретні кінцеві цілі потребують опанування студентами практичних навичок та вмінь, що й визначає необхідність практично орієнтованого викладання фізіології у вищих медичних навчальних закладах.

Основна частина. В УМСА фізіологія викладається студентам медичного та педіатричного факультетів за спільною програмою та студентам стоматологічного факультету за окремою програмою. На основі

відповідних типових програм розроблені робочі програми, плани занять, які передбачають проведення лабораторних робіт, на яких досліджуються функції організму, та окремих занять з контролю практичних навичок. Під час лабораторних занять вивчаються методи дослідження функцій організму, які використовуються в клініці як діагностичні, наприклад, ЕКГ, спірографія, дослідження рефлексів, аналіз крові та інші. Окремі заняття з практичних навичок проводяться наприкінці кожного змістового модуля на медичному факультеті та наприкінці курсу фізіології на стоматологічному факультеті. Зокрема, на медичному факультеті планом занять передбачено 7 окремих занять з контролю практичних навичок: практичні навички з фізіології ЦНС, серцево-судинної системи, систем крові, дихання, травлення, виділення, а також обміну енергії. Нами розроблено перелік практичних навичок для студентів медичного та стоматологічного факультету з фізіології. Питання з цього переліку є обов'язковими серед питань кожного білета на підсумкових модульних контролях на медичному факультеті. Під час підсумкового модульного контролю студент демон-

струє викладачу свої практичні вміння – аналізує надані викладачем ЕКГ, спірограми, показники обміну енергії, дослідження крові, сечі та інші. На іспитах на стоматологічному факультеті окрім тестових питань різного рівня та задачі також є питання з практичних навичок. Студент письмово описує методи дослідження та принципи аналізу отриманих результатів. Для студентів іноземного факультету, які мають усний іспит, розроблені білети з 4-х питань, одне з яких практичне.

Враховуючи переважно стоматологічний напрямок підготовки медичних кадрів в УМСА, кафедрою фізіології видано в 2005 році "Практикум для студентів стоматологічних факультетів медичних ВНЗ України" з грифом ЦМК МОЗ України, до якого включено питання практичного використання теоретичних знань з кожної теми та описання методів функціональних стоматологічних досліджень. Раніше, в 1995 році, опис цих досліджень видано окремим навчальним посібником "Функціональна діагностика в ортопедичній стоматології".

Досвід викладання фізіології співробітників кафедри та 15-річний досвід роботи в практичній охороні здоров'я її завідувача дозволяє під час лекцій та практичних занять наводити клінічні приклади використання знань фізіології в практичній роботі лікаря, що підвищує зацікавленість студентів до теми, що викладається, сприяє кращому запам'ятовуванню інформації, підвищує рівень викладача в очах студента.

Висновки: 1. Практично орієнтоване викладання фізіології спонукає студентів до її вивчення, адже вони розуміють, навіщо їм теоретичні знання за кожною темою.

2. Практично орієнтоване викладання фізіології дозволяє студентам опанувати практичні навички та вміння, які будуть використані ними в клініці, що відповідає кінцевим цілям вивчення фізіології згідно з ОПШ.

3. З метою покращення практично орієнтованого викладання фізіології, можливо, необхідно дещо спростити теоретичну програму та внести відповідні зміни в навчальну літературу з нашої дисципліни.

УДК 615.03:371.3

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ В УМОВАХ СИСТЕМИ "ЄДИНОГО ДНЯ"

В.М. Мерецький

Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського

PECULIARITIES OF TEACHING CLINICAL PHARMACOLOGY ACCORDING TO "ONE DAY" SYSTEM

V.M. Meretsky

Ternopil State Medical University by I.Ya. Horbachevsky

У статті розкривається методика викладання клінічної фармакології студентам 5 курсу медичного факультету і студентам 4 курсу фармацевтичного і стоматологічного факультетів відповідно до системи "єдиного дня".

The principles of teaching clinical pharmacology for 5-year students of medical faculty and 4-year students of pharmaceutical and stomatological faculties according to "One day" system are described in the article.

Вступ. У ХХІ сторіччя медицина вступила із потужним арсеналом лікарських засобів. Світова фармацевтична промисловість випускає на даний час

десятки тисяч лікарських препаратів. Тому проблема медикаментозного забезпечення, раціональна та безпечна фармакотерапія в останні роки стала од-

© В.М. Мерецький